

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/321/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118208266
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1118208266.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a JUDr. Michaely Královej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: F. A. V., nar. XX.XX.XXXX, štátna občianka Slovenskej republiky a Ekvádorskej republiky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matky - S. M. V. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. Mz. XX v. XX, A., D. republika, štátna občianka D. republiky, zast. JUDr. Danielou Ježovou, LL.M., PhD., advokátkou, so sídlom Javorinská 13, 811 03 Bratislava, a otca - K. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, XXX XX Z., toho času bytom S. V. XX, XXX XX S., štátny občan Slovenskej republiky, zast. JUDr. Andrejom Garom, advokátom so sídlom Štefánikova 14, 811 05 Bratislava, IČO: XX XXX XXX, v konaní o návrhu matky maloletej o nariadenie vhodných opatrení, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 25.05.2018, č.k. 2P/8/2018-56 takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa z r u š u j e a konanie sa z a s t a v u j e.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava I uznesením zo dňa 25.05.2018, č.k. 2P/8/2018-56 nariadil vhodné opatrenie na zabezpečenie podmienok pre návrat maloletého dieťaťa nasledujúceho znenia: I. Matku oprávnil do času návratu maloletej F. A. V., narodennej XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletá“) na územie Ekvádorskej republiky, stretávať sa s maloletou na čas letných prázdnin 2018, od 16.07.2018 od 14.00 hod. do 16.08.2018 do 14.00 hod. II. Otca zaviazal povinnosťou maloletú na styk s matkou riadne pripraviť a za účelom realizácie styku matky s maloletou, maloletú matke odovzdať na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava. III. Matku zaviazal povinnosťou v čase určenom ako ukončenie styku maloletú odovzdať otcovi na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava. IV. Vo zvyšku súd návrh matky na nariadenie vhodných opatrení zamietol. V. Vyslovil, že uznesenie je vykonateľné dňom jeho doručenia.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil článkom 1, 2, 7 Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí prijatý v Haagu dňa 25.10.1980, publikovaný v Zbierke zákonov Slovenskej republiky ako oznámenie ministra zahraničných vecí Slovenskej republiky pod č. 119/2001 Z.z. (ďalej len „Haagsky dohovor“), § 130 ods. 1, 2, 3 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“), a vecne tým, že dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky na nariadenie vhodného opatrenia, a preto návrhu matky čiastočne vyhovel. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 29.06.2017, č.k. 3P/91/2017 - 276 bol nariadený návrat maloletej Izabely do krajiny jej obvyklého pobytu do Ekvádorskej republiky, súd nariadil otcovi maloletej K. A., nar. XX.XX.XXXX, aby maloleté dieťa navrátil na územie Ekvádorskej republiky do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia a v prípade, že otec maloleté dieťa na územie Ekvádorskej republiky nenavrátí, je matka maloletého dieťaťa S. M. V. P., nar. XX.XX.XXXX,

oprávnená po uplynutí stanovenej lehoty maloleté dieťa prevziať za účelom jeho navrátenia do krajiny obvyklého pobytu maloletého dieťaťa, t.j. na územie Ekvádorskej republiky. Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 29.06.2017, č.k. 3P/91/2017 - 276 nadobudlo právoplatnosť dňa 06.10.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 18.09.2017, č. k. 20CoP/46/2017 - 487 a vykonateľnosť dňa 21.10.2017. Súd prvej inštancie rovnako poukázal na fakt, že na Okresnom súde Bratislava I sa pod sp. zn. 7Em/3/2017 vedie konanie o výkon uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 29.06.2017, č.k. 3P/91/2017 - 276, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 18.09.2017, č. k.: 20CoP/46/2017 - 487. Uznesením zo dňa 12.04.2018, sp.zn. 7Em/3/2017, Okresný súd Bratislava I odložil výkon uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 29.06.2017, č.k. 3P/91/2017- 276 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 18.09.2017, č.k. 20CoP/46/2017- 487, do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci samej v konaní, vedenom na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp.zn. II. ÚS 148/2018. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že otec nerešpektuje právoplatné a vykonateľné rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I, č.k. 3P/91/2017 - 276 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, č.k. 20CoP/46/2017 - 487 zo dňa 18.09.2017, v zmysle ktorého mal otec maloletú navrátiť na územie Ekvádorskej republiky do 15 dní odo dňa právoplatnosti vyššie uvedeného uznesenia, t.j. 21.10.2017. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že vhodným opatrením upravil styk matky s maloletou počas letných prázdnin v rozsahu, ktorý zabezpečí maloletej nerušene bez prítomnosti tretích osôb tráviť čas so svojou matkou, pričom takto upravený rozsah styku bol podľa jeho názoru v záujme maloletej, najmä s poukazom na to, že ide o čas letných prázdnin. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že otec svojvoľne bráni matke v styku s maloletou, pričom nerealizovanie styku matky s maloletou je v rozpore so záujmom dieťaťa. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie uviedol, že ak by sa maloleté dieťa aj naďalej nestýkalo so svojou matkou, vzhľadom na jej vek by došlo k citovému strádaniu, k postupnému pretrhnutiu všetkých citových väzieb medzi matkou a dieťaťom, čo je proti záujmu dieťaťa, ako aj cieľu návratového konania, preto je potrebné styk matky s maloletou upraviť v rámci vhodného opatrenia, a to aj počas letných prázdnin, vzhľadom na správanie otca, u ktorého je predpoklad, že neumožní matke trávenie letných prázdnin s dcérou. Matka naplánovala letnú dovolenku, keď rezervovala pobyt v X. S., preto súd prvej inštancie vyhovel návrhu matky a nariadil vhodné opatrenie, ktorým upravil styk matky s maloletou v určenom rozsahu. Pokiaľ ide o miesto odovzdania maloletej, súd prvej inštancie návrhu matky čiastočne vyhovel, keď uložil otcovi povinnosť odovzdať maloletú na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, tak ako žiadala matka, a rovnako uložil matke povinnosť po skončení styku s maloletou odovzdať ju otcovi na rovnakom mieste. Súd prvej inštancie pri určení miesta odovzdania maloletej vychádzal z toho, aby jeden z rodičov nebol zvýhodňovaný v tom, aby maloletú odovzdal v mieste bydliska druhého rodiča a naopak druhému rodičovi by bola uložená povinnosť odovzdať ju na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava. Čo sa týka konkrétneho dátumu a času odovzdania maloletej, dospel súd prvej inštancie k záveru, že tento je potrebné určiť počas pracovného dňa a pracovného času kolízneho opatrovníka, kedy sa bude kolízny opatrovník maloletej zdržiavať na pracovisku a poskytne súčinnosť rodičom pri odovzdávaní maloletej. Súd prvej inštancie z uvedeného dôvodu upravil styk matky s maloletou od 16.07.2018 (pondelok) od 14.00 hod. do 16.08.2018 (štvrtok) do 14.00 hod.

3. Proti tomuto uzneseniu podal prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu odvolanie otec maloletej žiadajúc, aby odvolací súd napádané rozhodnutie zrušil v celom rozsahu a konanie vo veci zastavil. Súdu prvej inštancie vytkol, že neboli splnené procesné podmienky na jeho vydanie (§ 365 ods. 1 písm. a/ C.s.p.) a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Namietal, že ak súd prvej inštancie mal za to, že konanie o návrat maloletej F. do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní bolo právoplatne skončené a za obvyklý pobyt maloletej považoval Ekvádor, nemal ďalej vo veci konať a nariadiť vhodné opatrenie, ale mal konanie zastaviť pre jeho neodstrániteľnú prekážku (t.j. pre nedostatok právomoci). Mal za to, že súd prvej inštancie v danom prípade aj napriek vedomosti, že nemá právomoc vo veci konať nielenže v konaní ďalej pokračoval, ale aj vydal napadnuté uznesenie, ktorým upravil práva a povinnosti rodičov k maloletemu dieťaťu, čo je v zmysle § 130 C.m.p. podľa jeho názoru priamo vylúčené. Vyslovil názor, že možnosť prijímať opatrenia k zaisteniu styku navrhovateľa s dieťaťom v zmysle článku 7 Haagskeho dohovoru je daná výlučne počas priebehu návratového konania do jeho právoplatného skončenia. V tejto spojitosti uviedol, že úmyslom zákonodarcu, ako aj cieľom Haagskeho dohovoru bolo prostredníctvom vhodných opatrení buď uľahčiť návrat maloletého dieťaťa alebo upraviť styk navrhovateľa s dieťaťom, avšak výlučne a len počas trvania konania, teda najneskôr do právoplatného skončenia veci. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označil za nelegitímny právny akt súdu, za nezákonné rozhodnutie. Mal za to, že nariadené vhodné

opatrenie je rozhodnutie o usporiadaní rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, ktoré je možné nariadiť len na čas do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, pričom nejde o rozhodnutie podľa § 130 ods. 1, 2, 3 C.m.p. Zdôraznil, že nariadené vhodné opatrenie nie je v záujme maloletej, ale v záujme matky maloletej, nerešpektujúc názor dieťaťa, pričom súd prvej inštancie pri jeho nariadení postupoval nezákonne, protirečiac si v zásadných otázkach týkajúcich sa právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Konkrétne uviedol, že súd prvej inštancie nariadil vhodné opatrenie po dátume, o ktorom je presvedčený, že je dátumom právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, teda po dátume, kedy by aj prípadne nariadené vhodné opatrenie malo zaniknúť. Tvrdil, že návrh matky na nariadenie vhodného opatrenia je koncipovaný na základe nepravdivých skutkových okolností a zavádzajúcich tvrdení. Poukázal na fakt, že matka od incidentu zo dňa 30.09.2017 navštevuje maloletú do dnešného dňa len občasne, s tým, že on matke v styku s maloletou nebráni. Uviedol, že matka sa na styk s maloletou dostaví vždy s mobilnými telefónmi, priebeh styku si nahráva a maloletej podsúva sugestívne otázky a nabáda ju, aby do nahrávacieho zariadenia uviedla, že chce ísť do Ekvádoru. Z uvedeného dôvodu označil stretnutia matky s maloletou za účelové s cieľom vyhotovenia si dôkazného materiálu, pričom podľa jeho názoru si maloletá takéto správanie matky všimla a zaťažuje ju to. Uviedol, že maloletá riadne navštevuje školské zariadenie, má na Slovensku vytvorené sociálne väzby. Tvrdil, že matka nikdy nebola a ani nie je primárnou osobou v živote maloletej, maloletá celý život žila na území Slovenskej republiky, kým v roku 2015 sa matka nestala únoscom maloletej a neodišla s maloletou na územie Ekvádorskej republiky. Namietal, že mu nebol doručený listinný dôkaz prezentovaný matkou v návrhu na nariadenie vhodného opatrenia a to potvrdenie o rezervácii ubytovacieho zariadenia v Y. v X. S.. Pokiaľ ide o rozsah styku upraveného napadnutým rozhodnutím v trvaní nepretržite jeden mesiac, uviedol, že ide o úpravu styku veľmi netradičnú, keďže pre dieťa vo veku maloletej možno hovoriť o adekvátnom rozsahu styku počas letných prázdnin v rozmedzí dvoch týždňov za predpokladu, že by vzťah dieťaťa s matkou bol bezproblémový. K podanému odvolaniu doložil správy zo šetrenia kolízneho opatrovníka, ako aj správy zo psychologických konzultácií.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

5. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu uviedla, že otcom prezentovaný výklad o nedostatku právomoci slovenského súdu na nariadenie vhodného opatrenia v dôsledku právoplatného skončenia konania o návrat maloletého dieťaťa, by bol zjavne proti samotnému účelu Haagskeho dohovoru, dokonca by došlo k priamemu porušeniu povinností ukladaným Haagskym dohovorom. Mala za to, že článok 7 Haagskeho dohovoru upravuje možnosť prijímať opatrenia k zaisteniu styku navrhovateľa s dieťaťom a to nielen počas priebehu návratového konania do jeho právoplatného skončenia, ale do času reálneho faktického uskutočnenia návratu dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu maloletého dieťaťa. Uviedla, že nerešpektovaním súdneho rozhodnutia o návrate maloletej do krajiny jej obvyklého pobytu zo strany otca dochádza k ohrozeniu pretrhnutia väzieb matky s maloletou a narušeniu ich vzťahu a tým k ohrozeniu najlepšieho záujmu maloletej. Bola toho názoru, že práve otcom napadnuté rozhodnutie je vo svojej podstate práve rozhodnutím podľa článku 7 písm. b/ a c/ Haagskeho dohovoru, teda rozhodnutím, ktorým sa zabránilo ďalšej ujme dieťaťa alebo poškodeniu záujmov zainteresovaných osôb a prispieva sa nimi k zmiernemu riešeniu situácie. V prípade nedostatku právomoci súdu prvej inštancie na prijatie vhodných opatrení, by podľa jej názoru došlo k stavu, kedy by maloletá na území Slovenskej republiky po právoplatnom skončení návratového konania nemala súd, ktorý by mohol rozhodnúť o prijatí vhodných opatrení a tým zabezpečiť ochranu práv a oprávnených záujmov maloletej, tak ako to vyplýva z článku 2 Haagskeho dohovoru. Pozornosť odvolacieho súdu upriamila na skutočnosť, že s otázkou právomoci sa už vysporiadal Krajský súd v Bratislave a to v konaní vedenom pod sp.zn. 11CoP/15/2018-140, kde na rovnakú námietku otca na prijatie vhodných opatrení na úpravu styku matky s maloletou dospel k jednoznačnému záveru o právomoci Okresného súdu Bratislava I na prijatie všetkých primeraných opatrení na zabezpečenie cieľov Haagskeho dohovoru vo veci maloletej F., ktorá je na území Slovenskej republiky neoprávnené zadržovaná. Tvrdenia otca o tom, že často organizuje jej stretnutia s maloletou označila za nepravdivé, nakoľko by nevyvíjala kroky, ktoré vyvíja, neostala by na území Slovenskej republiky bez práce, peňazí, rodiny a akejkoľvek podpory, a odišla by naspäť do Ekvádoru. Uviedla, že veľakrát prišla za maloletou a otec ani dvere neotvoril, nedovolil jej stretnúť sa s maloletou. K tvrdeniu otca o tom, že primárnym rodičom u maloletej je otec uviedla, že skúmanie predmetnej otázky je čisto v právomoci súdu v Ekvádorskej republike. V súvislosti s argumentami otca o tom, že v roku 2015 uniesla maloletú do Ekvádorskej republiky poukázala na rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 29.06.2017, sp.zn.

3P/91/2017-276, Krajského súdu v Bratislave zo dňa 18.09.2017, sp.zn. 20CoP/46/2017-487, z ktorých jasne vyplynulo, že krajinou obvyklého pobytu maloletej je Ekvádorská republika. Rovnako vyslovila nesúhlas s tvrdením otca o tom, že by bola úprava styku v podobe jedného nepretržitého mesiaca počas letných prázdnin netradičná, pričom poukázala na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnila. S poukazom na uvedené navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

6. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len C.m.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a konanie vo veci zastaviť.

7. Podľa § 389 ods. 1 písm. d/ C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody pre ktoré bolo vydané zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

8. Odvolací súd ako prvoradá konštatuje, že v predmetnej veci súd prvej inštancie uznesením zo dňa 25.05.2018 nariadil vhodné opatrenie a upravil styk matky s maloletou počas letných prázdnin v roku 2018 v čase od 16.07.2018 do 16.08.2018 podľa príslušných ustanovení vnútroštátneho práva v spojení s ustanoveniami Haagskeho dohovoru. Odvolací súd uvádza, že nariadené vhodné opatrenie nepredstavuje rozhodnutie vo veci samej a nakoľko dôvody, pre ktoré bolo nariadené (úprava styku v mesiacoch júl a august roku 2018), plynutím času zanikli, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. d/ C.s.p. zrušil. Pokiaľ ide o odvolacie dôvody otca, odvolací súd tieto bližšie neposudzoval, nakoľko vzhliadol potrebu v prvom rade zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie z iných, vyššie uvedených dôvodov. A keďže ďalšie konanie o návrhu matky na nariadenie vhodného opatrenia o úprave styku počas letných prázdnin roku 2018 stratilo význam, odvolací súd konanie podľa § 391 ods. 1 C.s.p. zastavil.

9. O trovách konania (celého) rozhodol odvolací súd podľa § 52 C.m.p. v spojení s § 58 C.m.p., tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

10. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 Cs.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).